

Lezing ESN 17 maart 2018 Driebergen-Rijsenburg

DOOR: DR. CLAUDIA HOEKX

Even voorstellen

- Claudia Hoekx
- Organisatiesocioloog
- Religiewetenschapper
- Managementwetenschapper
- Enneagramcoach, Yogadocent, Redacteur

Opbouw lezing

Enkele highlights van mijn promotieonderzoek

- Historie
- Vergelijking psychologisch en spiritueel Enneagram
- Registratiesysteem

Geschiedenis van het Enneagrammodel

- Oraal model
- Referenties aan verschillende spirituele bronnen
- Heel oud of daterend sinds Gurdjieff
- Er rust geen patent op

Twee visies op historie Enneagrammodel

- Er is een doorgaande evolutie in betekenis – Riso/Hudson (2000), Sarah Scott (2011)
- Geografische verspreiding
- Meer toepassingen: coaching, management & pedagogiek
- Resultaat: verfijning van het model
- Geen patent, dus aanpassing kan direct

Twee visies op historie Enneagrammodel

- Er is een doorgaande evolutie in betekenis – Riso/Hudson (2000), Sarah Scott (2011)
- Er zijn templates (bloedgroepen) van het model - James Jervis (2006)
 1. Model bij Gurdjieff (1866-1949)
 2. Model bij Soefisten
 3. Amerikaans model: psychologische model

Mijn onderzoek: 6 bloedgroepen

- Psychologische model
- Spirituele model
- Procesmodel
- Gurdjieff model
- Interreligieuze model
- Overige modellen

Een weetje tussendoor

- Procesmodel ontwikkelt door Willem Jan van de Wetering
- * Terdege scholing gehad: 2 summercourses university VS mr. Paul van Oyen studieboeken van Ouspensky

Drie visies op historie Enneagrammodel

- Er is een doorgaande evolutie in betekenis - Riso/Hudson (2000), Sarah Scott (2011)
- Er zijn 3 templates van het model - James Jervis (2006)
- Er zijn 6 bloedgroepen - Hoekx (2017)

Hoe zitten wij in die discussie?

Bespreking psychologisch en spiritueel Enneagram

- Liggen de twee modellen in elkaars verlengde
- Of zijn het twee modellen?
- **Vorm uw eigen mening en bewaar deze voor het panelinterview**

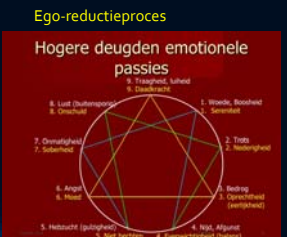
Randall (1979)

- Enneagram heeft dual karakter
- Psychologische uitleg

Ego-reductieproces

Hogere deugden emotionele passies

Psychologische model

- Centrale begrip is de persoonlijkheid (psychologie)

Bent u een persoonlijkheid?

Hebt u een persoonlijkheid? Herkennen

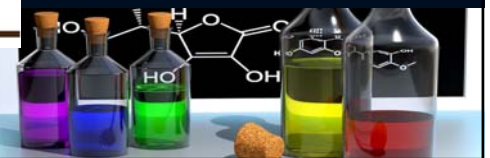
- Welke strategie om te overleven hebt u: Weltanschauung
- Wat u vermijdt
- Het gevoel hoe u zou willen dat de wereld is

Psychologische model

- Centrale begrip is de persoonlijkheid (psychologie)
- Er zijn 9 typen
- Kennen dominante type = uitgangspunt
- Gedrag en verbeteren gedrag
- Zelfontwikkeling op eigen kracht
- Uitleg sluit aan bij het symbool
- Is wetenschappelijk gevalideerd in de VS

Wetenschappelijk gevalideerd ???

Psychologische Enneagram

- Wetenschappelijk gevalideerd in de VS
- De categorieën zijn onderling onafhankelijk genoeg
- Bepaald o.b.v. een vragenlijst onderzoeken:
- 10 herhalings **Unaniem**

Let op:

- **Psychologische model is gevalideerd,**
- **Spirituele model en andere bloedgroepen niet = njet!!!**
- Discussie: als het Enneagrammodel een duaal model is, wat is dan gevalideerd?
- Waarde van validatie-onderzoek in deze tijd

Validatie-onderzoek

- VS: eerst onderzoek dan in maatschappij
- NL: eerst maatschappij, dan onderzoek
 - Cremers (2005)
 - Hoekx (2017)

Gebruikswaarde

- Niet de wetenschappelijke gebruikswaarde
- Maar: de waarde die het heeft los van de wetenschap
- Niet opnieuw validatie-onderzoek

Spirituele model

- Kader: spiritualiteit, theologie, filosofie
- Mens in relatie tot het goddelijke
- Getallen zijn deugden
- Transcendentie o.b.v. genade
- Kennen eigen type niet nodig
- Sluit niet geheel aan bij symbool

Transcendentie?????????

PSYCHOLOGISCH MODEL

- Psychologisch discours

SPIRITUEEL MODEL

- Theologie, spiritualiteit, filosofie discours

PSYCHOLOGISCH MODEL

- Getallen = persoonlijkheidstypen

SPIRITUEEL MODEL

- Getallen = (on)deugden

PSYCHOLOGISCH MODEL	SPIRITUEEL MODEL
Centrale vraag: Hoe gedraag ik me en hoe kan dat verbeterd worden?	Centrale vraag: Wie ben ik in werkelijkheid in relatie tot het goddelijke?

PSYCHOLOGISCH MODEL	SPIRITUEEL MODEL
• Strategie = Optimaliseren van gedrag op eigen kracht	• Strategie= Komen tot transcendentie via Overgave en Genade

PSYCHOLOGISCH MODEL	SPIRITUEEL MODEL
Kennen eigen Enneagramtype is nodig	Kennen eigen type is geen noodzaak

PSYCHOLOGISCH MODEL	SPIRITUEEL MODEL
Uitleg sluit aan bij het symbool	Weinig aansluiting met het symbool, behoudens de cirkel met de negen punten

PSYCHOLOGISCH MODEL	SPIRITUEEL MODEL
Waar eindigt de persoonlijkheid?	Hoe werkt het goddelijke in ons door?

Implicaties van het onderscheid

The illustration shows a group of six stylized human figures standing on a narrow wooden bridge that spans a deep, dark chasm. The bridge is supported by a single rope held by the figures. Above the bridge, a white cloud is visible against a light blue sky. The background is a dark blue gradient.

Implicaties van het onderscheid

- Psychologische model: coachee doet alles op eigen **kracht** uh kracht
- Spirituele model: vordering op de weg vereist een handreiking van het goddelijke

Implicaties van het onderscheid

Uitkomst kan zijn:

- Gedragsverandering
- Ideale gedragshouding
- Komen tot een transcendentie-ervaring

Wat is nu uw visie?

- Liggen de modellen in elkaars verlengde?
- Zijn het twee verschillende modellen?

Implicaties van het onderscheid

NUT EN BELANG VAN EEN REGISTRATIESYSTEEM...!!!

WIE COACHT MET WELK MODEL?

Resumerend: Drie visies op historische Enneagrammodel

- Er is een doorgaande evolutie in betekenis - [Riso/Hudson \(2000\)](#), [Sarah Scott \(2011\)](#)
- Er zijn templates (bloedgroepen) van het model - [James Jervis \(2006\)](#)
- Er zijn 6 bloedgroepen – [Hoekx \(2017\)](#)
- **Wat is uw visie?**

Drie centra in het Enneagram

Implicaties van het onderscheid

WIJS HET NOBCO, NOLOC EN LVSC HIER OP!!!

- Dank voor uw aandacht!

